

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/37/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816210270
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816210270.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu A., zastúpeného M. proti žalovanému F., o zaplatenie 984 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. novembra 2016, č.k. 12Csp/21/2016- 51, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o čiastočnom zamietnutí žaloby, o náhrade trov konania a o poplatkovej povinnosti **z r u š u j e** a spor v tejto časti **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 28. novembra 2016, č.k. 12Csp/21/2016-51 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 500 eur od 05.08.2010 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu, ktorou žiadal od žalovaného zaplatiť celkom 984 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania zo sumy 984 eur vo výške 5 % ročne od 05.08.2010 do zaplatenia, zamietol. Zároveň rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že strany uzavreli zmluvu označenú ako Zmluva o úvere, ktorá podľa svojho obsahu je úverovou zmluvou, a ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu o spotrebiteľský úver a na základe tejto žiadosti mu žalobca poskytol úver. Svojou povahou ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je podľa neho zrejmé, že žalobca na základe formulárovej zmluvy v deň jej uzavretia ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Uviedol, že je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ. Zmluva, ktorú strany uzavreli, nemá náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V Zmluve chýba konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ročná úroková sadzba, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov. Z dôvodu, že zmluva neobsahuje vyššie uvedené povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z. z., poskytnutý úver považoval podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov a podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona žalobca ako veriteľ nemôže od žalovaného ako dlžníka požadovať úroky a poplatky. Z vyššie uvedených dôvodov by mal žalobca nárok od žalovaného požadovať len nevrátenú časť istiny úveru, ktorú žalobca žalovanému poskytol. Mal zistené, že žalovaný z úveru žalobcovi nevrátil nič. Z týchto dôvodov uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu úveru vo výške 500 eur. Žalovaný sa so zaplatením istiny úveru dostal do omeškania, a preto uložil žalovanému povinnosť z prisúdenej istiny zaplatiť aj úroky z omeškania dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru, t. j. od 05.08.2010 až do zaplatenia, v zákonnej výške 5 % ročne, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka nárok v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Pokiaľ žalobca v konaní žaloval aj nárok na zaplatenia poplatku vo výške 484 eur, z

ktorého tretina má predstavovať dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku majú predstavovať náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, pre vyhodnotenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v tejto časti žalobu spolu aj s úrokom z omeškania 5 % ročne od 05.08.2010 do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že žalobca v tejto časti sporu neposkytol súdu ani na jeho výzvu žiaden dôkaz (výpis z úverového účtu a pod.), preukazujúci vyššie uvedené náklady.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca i žalovaný boli v konaní úspešní pomerne. Žalobca bol v konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Poplatková povinnosť podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona tak prešla na žalovaného, ktorému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z žaloby vo výške 30 eur podľa položky č. 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov (6 % z prísúdenej sumy 500 eur).

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávnosť skutkového zistenia a právneho posúdenia veci. Uviedol, že odmieta postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, vzhľadom na skutočnosť, že dňa 26.02.2010 uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver na účel zamestnania. Žalovaný v zmluve o úvere uviedol aj osobitne podpísal, že peňažné prostriedky sú na tento účel, a preto treba chrániť dobrú vieru veriteľa, pretože žalovaný v zmysle bodu 2 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru podpisom potvrdil, že informácie, ktoré mu poskytol, sú pravdivé. Skutočnosť, na čo konkrétne bol žalovaným následne poskytnutý úver aj využitý, veriteľ neskúma. Veriteľ z titulu platnej legislatívy nie je povinný vedieť, či dlžník v praxi naozaj použil finančné prostriedky na rovnaký účel, ako deklaroval v zmluve. Poukázal ďalej na to, že podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Dôležité teda je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel dlžník poskytnuté peňažné prostriedky v skutočnosti použil. Uviedol, že v danom prípade pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásenia žalovaného, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania, a toto svoje vyhlásenie žalovaný potvrdil svojim osobitným podpisom v zmluve, pričom zmluva o úvere umožňuje aj iný obsah vyhlásenia v podobe poskytnutia úveru na účel zamestnania, podnikania alebo iného účelu. Domnieva sa, že jeho argumentácia v tomto smere je v plnom súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v oblasti práv na ochranu spotrebiteľa, z ktorej vyplýva, že pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany, a ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (C-464/01 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občanský zákoník, Veľký akademický komentár, 1. svazek, § 1 - 487, Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M.: Ochrana spotrebiteľa vsoukromém právu, 1. vydání, Praha: C. H. Beck 2008, s. 54). Z uvedeného mu analogicky vyplynulo, že ak žalobca v zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho zamestnania, treba chrániť dobrú vieru žalobcu a žalovanému nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Žalovaný v zmluve o úvere a Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy (vrátane VPÚ), nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa ju dodržiavať. Podľa jeho záveru zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ani zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko žalovaný vstúpil do zmluvných vzťahov na základe vyhlásenia, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania a nie pre súkromnú potrebu.

3. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, spor preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť z týchto dôvodov:

5. V súdnom procese bolo súdom prvej inštancie zistené (vychádzajúc z odôvodnenia rozsudku), že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 26.02.2010 uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému sumu 500 eur a žalovaný sa zaviazal žalobcovi vrátiť celkovú čiastku vo

výške 984 eur, teda zaplatiť aj celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484 eur v 12-tich mesačných splátkach po 82 eur. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení rozsudku konštatoval, že „iné údaje UZ (zmluva o úvere) neobsahuje“. Zároveň zistil, že Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 05.04.2013, č.k. 2T/143/2012-230 uznal žalovaného vinným zo spáchania úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že asi 2 týždne pred uzatvorením predmetnej zmluvy W. N. nahovoril žalovaného, aby si vybavil úver u žalobcu, pričom žalovanému uviedol, že úver potrebuje on na zaplatenie nájomného, a že podklady k úveru zabezpečí, následne žalovaný dňa 26.02.2010 uzatvoril v A. so žalobcom zmluvu o úvere. Do žiadosti o úver zo dňa 25.02.2010 žalovaný uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti B., s.r.o., so sídlom v A. s čistým príjmom vo výške 730 eur a ako doklady predložil nepravdivú pracovnú zmluvu zo dňa 16.03.2009, nepravdivé potvrdenie o výške príjmu zo dňa 22.02.2010 a nepravdivé výplatné pásky za mesiac november a december 2009, ktoré mu za účelom vybavenia tohto úveru zabezpečil W. N. od jediného konateľa spoločnosti B., s.r.o. U. G., ktorému za to W. N. prisľúbil finančnú odmenu, a ktorý všetky tieto doklady podpísal a W. N. ich opečiatkoval, pričom U. G. vedel, že uvedené nepravdivé doklady sú podpisované z jeho strany za účelom vybavenia úveru na meno žalovaného, žalovaný v spoločnosti B., s.r.o. nikdy nepracoval, o čom vedel aj L. G. aj D. N., úver vo výške 500 eur na základe zmluvy o úvere bezprostredne po jej podpise prevzal žalovaný, pričom z tejto sumy 100 eur vyplatil W. N., z uvedeného úveru žalovaný neuhradil ani jednu splátku, čím spôsobil žalobcovi škodu vo výške 661,35 eur.

6. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na úrok a náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy v sume 483 eur spolu aj s úrokom z omeškania 5 % ročne od 05.08.2010 do zaplatenia z dôvodu jeho názoru o bezúročnom a bezpoplatkovom úvere podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona č. 258/2001 Z. z., pretože zmluva neobsahuje povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z. z. Poskytnutý úver teda vyhodnotil ako spotrebiteľský úver a vzťah medzi stranami zo zmluvy posudzoval podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenia v odôvodnení rozhodnutia citoval spolu s ustanoveniami Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) a § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. V súvislosti so svojou úvahou o úvere ako spotrebiteľskom úvere a aplikáciou ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na daný vzťah konštatoval len, že „svojou povahou ide o spotrebiteľský úver“ a že je „nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ.“

7. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

8. Ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že v zmluve o úvere sa iné údaje (ako údaj o výške úveru a podmienkach splácania úveru) nenachádzajú. Z listinného dôkazu v spise však vyplýva, že zmluva o úvere obsahuje ešte ďalší údaj, na ktorý upozorňuje žalobca v odvolaní, a síce, že žalovaný v zmluve o úvere prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon zamestnania, čo potvrdil osobitným podpisom uvedeným pri tomto prehlásení.

9. Vzhľadom na chýbajúcu konštatáciu tejto skutočnosti v rozsudku, resp. na nesprávnu konštatáciu, že iné údaje sa v zmluve neuvádzajú, sa súd prvej inštancie v rozsudku s touto skutočnosťou, ktoré je základom odvolacej argumentácie žalobcu, nevysporiadať. Uvedené skutkové zistenie je pritom rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú je potrebné právne posúdiť, keďže uvedená skutočnosť pochybuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a tým spochybňuje aj použitie tohto právneho predpisu na posúdenie daného zmluvného vzťahu.

10. Možno sa len domnievať, či súd prvej inštancie pri právnom hodnotení nevychádzal zo skutkových zistení trestného súdu v trestnom rozsudku (opísaných v odôvodnení napadnutého rozsudku), podľa ktorých žalovaný zmluvu o úvere už uzatváral s úmyslom úver nesplácať a pri poskytovaní úveru úmyselne uvádzal a predkladal nepravdivé údaje teda podvádzal na škodu žalobcu. Na tomto mieste odvolací súd dodáva, že s uvedeným skutkovým zistením sa súd prvej inštancie osobitne v rámci úvah nevysporiadať a právne ho neposudzoval, nevyvodil žiadne právne závery. Toto skutkové zistenie však môže mať význam aj z hľadiska všeobecných súkromnoprávných zásad ako sú dobré mravy, zásady poctivého obchodného styku, zákaz zneužitia práva a pod.

11. Keďže súd prvej inštancie opomenul zistenie a uvedenie rozhodnej skutočnosti z vykonaného listinného dôkazu, s ktorým sa preto riadne nevyporiadal a nevysvetlil bližšie svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru o spotrebiteľskom charaktere úveru, odvolací súd tento jeho záver nemohol podrobiť náležitému preskúmaniu z hľadiska odvolacieho dôvodu. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je v danej časti dostatočne odôvodnené, a preto je nepreskúmateľné. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie nedal presvedčivú a jasnú odpoveď, prečo zmluvu posudzuje podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Postupom súdu tak bolo porušené právo strany na spravodlivý proces, v dôsledku čoho znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

12. Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v časti súvisiacich výrokov a podľa § 391 ods. 1 CSP mu spor v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie vykonať opätovne dôkaz zmluvou o úvere a na základe zisteného skutkového stavu vec hmotnoprávne posúdiť a svoje právne názory a úvahy o rozhodnom hmotnom práve náležite vysvetliť.

14. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov (396 ods. 3 CSP).

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.